

Kaukāzs 2009 - Zanes Stepkas skatījumā. Dienasgrāmata.

17.07.

37 censoņi izbrauc no Rīgas ar vilcienu plkst. 18:10.

18.07. plkst. 9:45 (Maskavas laiks)

Vilcienā.

Situācijas apraksts: uz galdiņa, kas nelepojas ar izmēru, stāv grāmatas, žurnāli, pēc roļtoniem smaržojošas bļodiņas, ūdens... Vilciens ir parasts, bet tīrs un sakopts.

Pie logiem dzeltenī mini aizkariņi. Vislabākie ir koka logi, kas piešķir senatnīgumu. Nav ne vainas.

Tikko ir izdzerta rīta tēja un apēsti pāris sausiņi. Pašsajūta ļoti laba. "Lētajā" vagonā esam 3 – es, Alise un Jānis Lezdiņi. "Lētais" ir lētais galvenokārt tāpēc, ka uz 4 guļvietām ir 6 cilvēki (kopējais). Tādēļ es un Alise gulējam uz augšējām lāvām, kas paredzētas somām. Nakts uz tā cietekļa bija tīri interesanta, katrā ziņā eksotiska, lai gan otrreiz no tāda piedzīvojuma labprāt atteiktos. :)

Vakar spēlējām kārtis, smējāties. Bija jautri. Nu, kā jau vienmēr. Šķiet, visi, braucienam sākoties, ir saņēmuši pamatīgu pozitīvisma lādiņu.

Pirms pāris min. piezvanīja mamma. Tas man izmaksāja Ls 0,92 min. Izejošie – Ls 1,97 min., īsziņa – Ls 0,14.

Maskavā bijām 12:46 pēc vietējā laika.

+ Domājot par turpmāko mēnesi, jābilst - joprojām nepamet sajūta, ka, ja jau es varēju somu sakrāmēt, tad varu visu!

19.07. plkst. 9:18

Joprojām vilcienā! Tikai citā. Kārtīgi izgulējos šonakt. Domāju, ka pārējie arī. Tagad esam kaut kur pie "Liski", laikam kaut kā Лыски...

Vakar pa dienu bijām Maskavā. Vispirms bijām veikalā "Extrime". Milzīgs 3 stāvīgs monstros. Iepirkām šo to no inventāra. Tad sekoja banālie apskates objekti – Kremļis, Sarkanais laukums. Bet tāpat interesanti pirmo reizi redzēt.

Vakar pēc izbraukāšanās metro (kas atstāja uz mani diezgan lielu iespaidu – greznis, ik pa brīdim sirpis un āmurs, "Tēva" ģīmetne, utt).

Plkst. 21:33 iekāpām vilcienā uz Vladikaukāzu Kazaņas stacijā. Tagad tajā pašā esam visi. Kopā 43 h jābrauc (šajā ciparā iekļauts arī ceļš Rīga-Maskava). Vakar bija arī tas gods kaut nedaudz mugursomu iemēģināt – smaga pēc velna. Acīmredzot tā liekas, jo ir nepareizi sakrāmēta. Visam smagumam jābūt koncentrētam apakšdaļā, man tā gluži nav. Rezultāts – paejot divus soļus, lences nospiež plecus tā, ka asinis vairs uz rokām un galvu normāli nepumpējas... Nu, ko – pirmā mācība gūta!

20.07.

Šī diena man sākās, kad vilciena dežurante modināšanas nolūkā nedaudz pārāk spēcīgi sagrāba manu pāri laipiņas malai karājošos kāju. Uzreiz pēc pamošanās sapratu, gulēšanas labākā īpašība vilcienā it tā, ka miegā nejūt karstumā svīstošo miesu. Tā nu visi rausās augšā (vai lejā, kā nu kurš). Kad pirmā samiegošanās pakāpe bija izklīdusi, sākās rosīšanās. Diezgan ironiski izskatījās rinda uz tualeti – puspavērtām acīm stāvošu cilvēku bariņš, kuri ļauj ķermenim šūpoties līdz vilciena kustībām. Tā ir, ja pamodina letiņus tik agri. Vispār baigo troksni jau nu nesacēlām, pat Rembo nepamodās.

Par Rembo un Lienīti ir atsevišķs stāsts. Tas bija vakar. Rembo (tā tika iesaukts kaimiņš no blakus kupejas) īsti negāja pie sirds mūsu ķīķināšana viņa naktsmiera laikā. Bet Lienīte pēc diviem aliņiem bija gatava ar viņu strīdēties un apmēram tādā pašā krievu valodā, kā manējā, teikt: "Ja tože

za biļetu zaplatila!” Bet tiklīdz Rembo piecēlās kājās, Lienītes lepnums zuda un meitene tā dziļāk ieslīga krēslā, slēpjoties aiz blakussēdētājiem. Šis skats laikam ilgi paliks atmiņā!

Tātad, ap kādiem diviem rītā izkāpām Nevinnomijskā (Невинномысск), par ko gan mēs, gan īpaši jau pārējie pasažieri bijām ļoti priecīgi.

Te nu sākās labākais! Tā kā līdz šim visi mani ceļojumi bijuši Eiropā, ar tās man līdz kaklam noriebušos komfortu, tad es tiešām izbaudīju kratīšanos pazikā līdz Čerkeskai, kura vienreiz pārtrūka, jo braucamajam bija gana. Bet tāpēc mums bija pilns busiņš čaļu, kuru palīdzīgās rokas ļāva pazikam atkal iekustēties.

Nonākuši Čerkeskā gaidījām, kad atvērsies tirgus – sarunas, saullēkts, uz motora pārsega guļošs Alvis, šoferīša cigarešu dūmu smarža, zole uz pazika grīdas.

Kad tirgus atvērās, sekoja iepirkšanās – tušoni, roltoni (jā, arī tos nopirkām), cukurs, arbūzi, kaulēšanās, vienkāršība, puteklī, smaržas...

Iegājām arī vienā no ēdnīcīnām tirgū. Ķīmenieks kā kārtīgs gids mūs aizveda uz tiešām feinu vietu, kur saēdāmiešiem hičenus un sadzērāmiešiem grūšu (limonādi). Maltīti vēl gardāku padarīja mūsu pašu smieklī un sajūsma, saruna ar pārdevēju. Bija labi!

Tālāk braucām uz alpīnistu nometni, pa ceļam apstājoties un sakopējot pases. Jo vairāk uz dienvidiem, jo kalnaināka kļuva apkārtnē. Brauciens man un Raimondam izvērtās par īstu semočku ēšanas maratonu (pašai par sevi brīnums, nekad nebiju sēmenes ēdusi, bet te labi iet iekšā), bet tas netraucēja baudīt skatus aiz loga.

Robežsargu kontrole arī izvērtās par tīkamu pasākumu galvenokārt jau robežsarga dēļ. Šis vīrs man laikam paliks atmiņā ar “grādīgu” smaržu, omulību, šoferīša uzrunu “stari pipuk” un diezgan vieglprātīgu attieksmi pret darbu. Vispār šķiet, ka šeit vietējos nekas tā pa īstam neuztrauc, kas pēc stresaino rīdzinieku satikšanas ik dienu ir ļoti patīkama pārmaiņa. Vispār iespaids par Karačajevo-Čerkeskas autonomo apgabalu ir patiesi labs.

Tādā pavēlākā pēcpusdienā, sākot līt lietum, iebraucām alpīnistu nometnē “Uzunkol”. Cik sapratu, bija paredzēts gulēt teltīs, bet tā kā brīvu telšu vietu vairs nav, mums tika mājiņas – ideāli! :)

21.07. plkst. 18:18

Mūsu šodienas sākās plkst. 02:00, kad vienā no somām sāka zvanīt modinātājs. Nevienš nepievērsa uzmanību, tāpēc man nācās izrakties no guļammaisa. Izslēdzu. Nu, vismaz uz 10 minūtēm, kad sāka zvanīt atkal. Atkārtotais. Labākais, ka izslēgt pavisam nevar, jo pats telefons izslēgts. Nu, ko... Nācās Aldai celties. Tiesa, viens pluss visam šim pasākumam bija – uz mirkli tiku laukā no sakarsuša guļammaisa. Visi astoņi gulējām cieši blakus, tāpēc bija tiešām karsti. Runājot par nakti, gulējām mūsu istabiņā – vienkārša, tukša telpa ar plēvēm aizklātiem logiem. Aprakstītas sienas un tumsa (visā nometnē elektrības ģenerators tiek ieslēgts uz trīs stundām dienā no plkst. 20:00 līdz 23:00). Mūsu istabiņa ir viena no deviņām tādām pašām, kas sakārtotas rindā un kopā ar lievenīti veido mūsu jaunās mājas. Man patīk! Labākais, ka sporta komandas istabiņā, kas arī atrodas šajā namā, ir plīts, galds, krēsli, stikli logos un elektrība. Kas pirmais brauc, tas pirmais maļ :) Labs ķēriens šamējiem gadījies. Bet toties viņi 10 kg cukura šodien kaut kur pazaudēja... ;)

Labs ir, tālāk! Pamodāmiešiem, saģērbāmiešiem, ar Alvja palīdzību iemācījos iekurbulēt prīmsiņu (droši vien mēneša beigās pašai būs smieklīgi, ka kādreiz nemācēju), uzvārījām tēju, ko ņemt līdzī uz nodarbībām. Tad gājām uz brokastīm – garšīga putra, tēja, cepumi. Tā kā padomju laikus neesmu piedzīvojusi, man ēdnīca ir tīri eksotiska. Šorīt valdošo gaisotni pie brokastu galda izbaudīju tik pat lielā mērā kā vakar vakariņās. Šķiet, ka Aldai un Lienei baltie šķīvji un tamlīdzīgi sīkumi gan neiet tik ļoti pie sirds. Inga gan laikam varētu mierīgi ēst visu, kas nekustās. Pareizā attieksme!

Šīs sezonas Kalnu skolas 2. posma nodarbības iesākās ar rīta līniju. No praktisko nodarbību sākumiem Latvijā, šī rīta ierinda atšķīrās ar divām lietām: 1) pati ierinda nebija nostādīta taisna pēc komandām “līdzināties, mierā!” un 2) mūsu komanda nebija galīgi atpalikusi. Abas atšķirības galvenokārt bija pateicoties Edgaram, kurš uz ierindu neieradās, jo kopā ar alpīnistu nometnes priekšnieku devās uz Karačajevu kārtot reģistrāciju. Šoreiz to vadīja Pēteris.

Pēc dažām īsām pamācībām uzsākām instruktora Ķīmenieka pavadībā kātot pa klinšainiem kalniņiem un taciņām. Pirmais uzdevums bija tāpat pastaigāt un palēkāt pa akmeņiem, kuri šeit, salīdzinot ar Āgenskalnā sastopamajiem, ir diezgan padevušies izmēros. Tā lēkāšana izvērtās par feinu pasācienu. Šī bija pirmā reize, kad izmēģināju jaunos zābakus. Baigais kaifs, kad sajūt to zābaku un saprot, ka cietā zole turās arī sīkās rievīnās. Man jau vienu brīdi adrenalīns sakāpa un sāku aizrauties ar to lēkāšanu, nācās sev stāstīt: “Zane, nu nevajag traumas pirmajā dienā!”. Gadās ;) Ā! Vēl viena laba manta – leduscirtnis! Izrādās šamējo var 1000 un vienā veidā izmantot atbalstam, pievelkoties, aizķeroties utt. Baigi labs! Daudz savādāk nekā Latvijā nodarbībās! Īstenībā nevar jau aprakstīt. Pirmo reizi tādā dabā. Pirmo reizi pa īstām klintīm kāpelēju. Laiks arī ideāls. Un, kad aizelšas darbojoties, ir iespēja smelt spēku no apkārtnes ainavām. Droši vien pēc gadiem 20, šo rindkopu lasot, smiešos par savu bērnišķīgo sajūsmu par, piemēram, leduscirtni, bet šodien tas nav svarīgi.

Pluss – laba kompānija, joki, smieklī. Šķiet, Ķīmeniekiem vienmēr jautri. Arī Alvja un Daiņa teicieni: “Regulē vēl, iepriekš bij’ labāk!”, “Un kāda tev te tagad tā doma pašam?”.

Pēc kalnu kazu tēlošanas rausām savas vilciena lāviņu izsēdējušās pēcpuses augšā pa klintīm (tādiem palielākiem akmeņiem. Te nu man jāsaka lielais paldies Ķīmeniekam, jo vietās, kur likās, ka man nu tiešām tur netikt, ar viņa pamācībām sapratu, ka arī ar īsām rokām var visur kur tikt, ja tikai zina, kā. Tiešām daudz ko iemācījies. Progress šodien ievērojams. Visi tie atspiedieni, pagriezieni utt. Un īsta klints ir īsta, nevis mākslīgā. Bija ideālas nodarbības.

Turpat pie klintīm arī arbūzu un roltonus apēdām (laikam būs jāpārskata ēdienkarte, šitā roltonu padarīšana neiet cauri).

Pēc iztrakošanās pa klintīm gājām uz dušām, un... Silts ūdens! Atkal! Forši! Ātri atgūts svaigums. Uz tādu ērtību nebiju cerējusi. Žēl tikai, ka sāka līt – pārējo vakaru pa iekšu. Tagad arī sēžu uz lievenīša zem Latvijas karoga un rakstu. Vispār nav nemaz tik viegli atrast sausu un kļuvi vietu rakstīšanai. Iepriekš ar Ievu šādā nolūkā aizgājām uz citas mājas lievenīti, bet tur mūs uzņēma viens no tās iemītniekiem, kurš nebeidza atkal un atkal uzsākt jaunu sarunas tematu. Tā arī tur neparakstījām, bet toties papļāpājām (nu, vismaz Ieva), es centos saprast.

Runājot par citām mājiņām, instruktori arī dzīvo citās. Un tā ir lieliska iespēja paglabāt tur pārtikas krājumus un pašlaik nevajadzīgo inventāru. Tā vismaz nedaudz samazinām bardaka līmeni mūsu istabā un somās, kā arī virtuvē (jā, mums arī tāda ir – blakus istabiņai, kurai savukārt vēl blakus).

Nu ko, pietiks par šodien. Stāstīt jau ir daudz ko, bet velk uz miegu un tad arī tas stāstījums tāds garlaicīgs top. Gača, Ieva un Alvis jau ir slīpi. Kaut gan tas par gulēšanu vēl neliecina. Vakar Alvja un Daiņa diologs ilga kādu stundu. Diologs jau vēl tā, bet tad vēl Džeimss Brauns sāka krist kaujas laukā. Nabaga kaimiņi - Gitieši. Viņi visticamāk aizgāja gulēt tikai pēc mums. Bet nekādus aizrādījumus nesaņēmām. Cilvēkiem stipri nervi.

22.07.

Klinšu nodarbības lielajās klintīs.

23.07.

Paredzētas nodarbības upes šķērsošanā, bet, tā kā līst, tās tiek pārceltas uz citu dienu. Pēcpusdienā notiek nodarbības – glābšanas darbos. Pirmo reizi redzam tādu lietu kā akņā. Vēlāk redzējām, kā tajās pēc avārijas nes lejā avarējušos puisus no Ukrainas.

24.07.

Gājām!!! Gājām ilgi un dikti. Izgājām pirmie, galā nu galīgi pirmie nebijām. Trūkst pieredze un gadi! Sākums bija pa smilšainu ceļu, tad sākās uzkalniņi, tad lielāki uzkalniņi, līdz beigu beigās bija baigais bridziens un svīdiens tik uz augšu. Tad pa akmeņainu kori, garām Edgaram, kurš visādīgi centās mani pierunāt viņam manu somu iedot (tikpat labi viņš varēja mēģināt, piemēram, kaķim mācīt lidot. Zinu, esmu bezcerīgs gadījums), un nonācu mūsu apmešanās vietā nākamajām 3 dienām – sniega un ledus nodarbībām (katram pulkstenis rādīja savu skaitli, bet ~3000 m v.j.l.).

Aldai un Lienītei sākumā tā grūtāk gāja, bet tad viņas uzņēma savu tempu un galu galā ieradās gala punktā visai priecīgas. Jauki, ka cilvēki nečīkst, bet saņemās un izdara.

Uzcēlām teltis, padzērām tēju, paēdām. Šādi darbojoties nedaudz jutu retinātā gaisa ietekmi – strauji pieceļoties nedaudz reiba, bet tas pārgāja pēc ~10 min. Protams, izsmējāties. Vispār iespāids tāds, ka mums vienmēr ir jautri. Normāli? Laikam jau, ka nē, bet kā var nebūt jautri, ja Ķimene ir instruktors? Sākās arī dziesmiņas: “Ķimene!...Samene!...” :)

Pēcpusdienā gājām uz sniega un ledus nodarbībām. Tīri interesanti pirmo reizi ledāju ieraudzīt. Sniega tiltiņi, plaisas. Dzelkšņus arī izmēģinājām. Labs skats bija, kad Lienīte sākumā no tiltiņiem paniski baidījās. Un vispār Ķimenem ir dzelzs nervi, viņam mūsu uzvedība un 1000 muļķīgie jautājumi droši vien šķita gana komiski, bet viņš to ļoti veiksmīgi neizrādīja. Liekas, ka šodienas nodarbība instruktoriem bija liela nervu pārbaude. Nu, vispār saturīga darbošanās bija. Kaut kas pilnīgi jauns.

Tad sāka pamatīgi gāzt. Domājām jau, ka esam nolemti, bet Edgars tomēr atļāva iet uz teltīm. Tikko pie teltīm tikām, mūsu komanda izskatījās pamatīgi šokēta. Visi slapji. Bet atkopāmies, vakariņas sataisījām, un bija labi. Sporta komandas arī no nodarbībām atnāca. Papļāpājām un gājām gulēt. Gulēju labi. Nekādu diskomfortu vai retinātāka gaisa ietekmi neizjutu.

25.07.

Labs skats no rīta, izlienot no telts – viens pats instruktors Pēteris sēž un kurbulē iekšā prīmusiņu. Pārējie viņējie guļ. Attieksme!?! Bet Pēteris tikai pasmejas un saka, ka viņš tikai prīmusu iekurs, pārējo citi darīs. Gudrība, nosvērtība un laba humora izjūta. Izcila kombinācija!

Šodien interesantas nodarbības. Laidāmies plaisās iekšā. Interesanti. Izmēģinājām Ķimenes fifus. Tīri neko mantiņas! Tik viegli kāpt, kā pa kāpnēm, tikai nedaudz jāpiešaujās. Vēl šo to padarījām. Blakus Gitas grupa darbojās. Bija labi, kā Aivars savējos drošināja. Alveja vārdiem – kā zvejnieka dēls velk tīklus.

26.07.

No rīta sniega nodarbības. Mācījāmies iet augšup traversā, trīs taktīs. Arī pašnoturēšanos mēģinājām. Viens tāds mēģinājums man izvērtās gana sāpīgs – īsti labi neizpildīju uzdevumu – pirms slīdēšanas uzmet divus kūleņus, zaudēju orientāciju kaut kad otrajam kūlenim pa vidu un slīdēju ar galvu pa priekšu uz leju. Apgriezties otrādi man palīdzēja pampaks, kurš atsitās pret plecu. Jā sāpēja, bet toties tagad zinu, kā varu apstāties, ja krītu. Esmu ieguvēja.

Tad pēcpusdienā sakrāmējāmies un gājām atpakaļ uz bāzi. Tā kā duša vilināja ļoti, gāju ātrāk par savējiem, uzreiz aiz Edgara. Un šis gājiens man izvērtās par vēl vienu nodarbību. Ejot aiz Edgara, iemācījos gan nedīdīties pie upītes 10 min, kā to darījām turpceļā, bet elementāri iet un pāriet, gan nedaudz uzskriet uzkalniņos (sākumā šitā skrējiena taktika likās dīvaina, bet drīz vien sapratu, ka tā tiešām ir vieglāk).

27.07. plkst. 14:36

Cēlāmies plkst. 6:00, izgājām 8:00. Šorīt veicām piegājienu. Šoreiz E.Šāblis ar mums, jo Ķimieni ar sporta komandu dodas uz citām grūtākām virsotnēm. Piegājiens uz telšu vietu pa taku Trezubecam un Krugozor Mirdi. Bija traks piegājiens. Jau pašā sākumā sanāca klinšu nodarbības. Lienītei sākumā, šķiet, bija kārtīgs cīniņš ar sevi, karstumu un somu. Viss “besīja ārā”! Bet beigās atnāca kā lielā. Es uzstiepu meloni. Laikam jau nevienam citam tas neliekas īpaši gudrs gājiens, arī pašai dažubrīd pa ceļam tā likās, bet galu galā uzstiepu un lepojos, būs garšīgi!

Pašlaik ir forši! Sēžu saulītē, atspiedusies pret somu un akmeni, visi mūsējie kaut kur izlaidušies zālē. Mēs (Ķimieni un Gitas grupas) esam ~2400 m augstumā, telšu vietā pie virsotnēm Trezubec un Krugozor Mirdi. Te ir arī ukraiņi un baltkrievi.

28.07. plkst. 15:26

Pamodos pēc modinātāja plkst. 4:30. Saģērbos, izlīdu no telts, liņāja. Edgars blakus teltī arī bija augšā un “nokancelēja” iziešanas pasākumu, nolēma par pusstundu atlikt. Ielīdu atpakaļ, pēc 20

min. aizmigu, pēc 10 min. atkal piecēlos un iznācu no telts. Šoreiz Edgars padarīšanu atcēla par stundu. Tad par vēl pāris... Vārdu sakot, tagad ir pusseši un mēs joprojām esam teltīs. Izlīdām tik, lai brokastis paēstu. Lija, tagad nedaudz snieg. Vienā teltī ir Gača, Ieva, Liene, Inga un Alda, otrā – es, Dainis, Alvis. Visa diena teltī kopā ar šiem diviem brašūliem, ir ko turēt! Kā teiktu Gača – tas tik ir piedzīvojums!

Spēlējām kārtis, runājām, tagad šie guļ un es rakstu, Daiņa vēderu kā galdu izmantojot. Interesanti, cik dienas es tā varētu vienā teltī ar viņiem nosēdēt un vēsu prātu uztvert “čaļu jociņus un sarunas”? Pagaidām viss kārtībā.

Šodien bija plānota mūsu pirmā virsotne – Trezubec un, ja sanāk, arī Krugozors. Bet šie plāni ir aizliedēti prom. Cerams, rīt varēsim iet, lai nezaudētu brīvu dienu (30.07. paredzēta kā atpūtas diena). Vajadzētu tomēr zeķes izmazgāt, izžāvēt sporta komandas siltajā istabiņā.

No sporta komandas ziņu nav. Vakar mūsu sakarniekam Dainim un Gitai nesanāca šos uzķert, šodien uz sakariem nemaz neizgāja. Bet liekas, ka viņi arī sēž teltīs, lietū.

P.S. Dainis krāc.

P.S.S. Alvis saka :”Zadalbala jau viss! :) Tak i napiši!”

P.S.S.S. Gača no blakus telts bļauj, ka vīriem jāatpūšas. Tas laikam nav uz labu :)

29.07.

Virsotne Trezubec (3433 m).

Cēlāmies ap pieciem. Teltis bija apsnigušas, tāpat kā Trezubec. Nav tie ideālākie laika apstākļi, bet no rīta neizskatījās, ka gaidāmi nokrišņi - gājām. Pie tehniskās daļas sākuma nācās gaidīt – priekšā bija baltkrievi un ukraiņi. Baltkrievi izvēlējās citu maršrutu. Rāpjoties pa apsnigušajām un apledojušajām stāvām klintīm pirms plkst. 12 bijām kaut kā nebūt iekarojuši savu pirmo virsotni, uz kuras visiem nav pat vietas. Kaut kā nevienam nebija nekāds gaidītais dižais saviļņojums. Īpaši jau nu Dainim, kurš virsotnē paspēja pabūt pārdesmit sekundes, jo, kā Edgars teica: ”Gorga nāk!!!”, un nācās fiksi dulferēties lejā.

Bija visai kuriozi skatīties, kā Edgars valda emocijas, kad Lienīte un Ieva, baiļu dēļ ne tik „ātri” dulferējās lejā.

Nomācās un sāka liņāt.

Nokļuvuši zemāk, sadzirdējām Gītas saucienus: ”Ukraiņiem divi smagi cietušie. Dažiem jāpaliek! Vajadzēs mūsu virves!”. Sekoja glābšanas darbi, kuri ilga līdz vēlai naktij. Tajos piedalījās ap 60 cilvēkiem no dažādām vietām un valstīm. Te jābilst, ka lekcijās par glābšanas darbiem var runāt daudz un dikti, bet reāli notikumi tomēr ir reāli notikumi. Šodien laikam katram bija kādas pārdomas, liekas, esam kļuvuši nedaudz nosvērtāki. Kāpjot Trezubecā it kā visu laiku galvā bija vārds “drošība”, bet tas nebija tā īsti “iesakņojies”. Tagad gan ir, lai gan, protams, mums vēl tālu līdz īstai saprašanai par to, ko nozīmē nelaime kalnos.

30.07.

Jocīgs rīts – cēlāmies bez modinātāja. Kārtīgi izgulējāmies, paēdām labas brokastis – kartupeļu putru ar vistas tušonu. Jāsaka kā ir – vistas tušons ir baigais draņķis. Bet nu, vismaz uzņēmām gana daudz kaloriju, lai notestos lejā uz bāzeni. “Notestos” tāpēc, ka pēc glābšanas darbiem taka kā bobsleja trase izskatījās. Dubļainajās virāžās labi nāca visi lejā, tikai ceļiem īsti šis pasākums nepatika.

Nogājām, sporta komandas priekšā jau bija, Pēteris arī. Tikai Liānieši vēl “kalnā sēž”. Parunājām, visi izstāstīja, ko redzējuši, dzirdējuši. 5 cietušie, visi ukraiņi. Tie divi, kas no Trezubeca, būšot gan dzīvotāji, gan staigātāji. Vienam galva un gūža, otram galva un lāpstiņa.

Atnākot nometnē labs skats – visi skrien uz sporta komandas istabiņu drēbes žāvēt. Istabā viss nokarināts un grīda pilna ar zābakiem un pēdiņām. Bet tas nu galīgi netraucēja sporta komandai turpināt savas gastronomiskās izvirtības – Raimonds sēnes šmorēja, Šveicis baltmaizi cepa. Sporta komanda ir sporta komanda! Bet nu, mēs arī nevaram sūdzēties – pusdienas bija pamatīgas. Tad es apēdu kondīti (divas dienas par to sapņoju) un nopirku 3 snikerus. Ļoti veiksmīgs pirkums! Vēl ēdām hičinus un vēl visu, ko vien mūsu “virtuvē” varēja atrast. Jā, esam izrijēji, zinu.

Vispār vieta, kur nometnē hičenus ēdām, ir aprakstīšanas vērtā: divi gari galdi ar krēsliem, kuri apsegti ar nojumīti. Aiz imitētiem aizkariņiem virtuves iekārta – viena plīts, viens galds un viens mazs plauktiņš, uz kura stāv kartona olu kastes, uz kurām uzlikt karstos hičinus, lai neatdziest. Vēl viens galdiņš atrodas šaipus aizkariņiem, uz tā novietotas pārdodamās mantas: majonēze, kondis, alus, vīna pudele, sēmenes un citi nieki. Protams, arī mūsu iecienītā gruša -limonāde (25 rubļi par pudeli). Ēstuvītē saimnieko divas sievietes, kuras varētu būt māte un meita. Abas tumsnējas, izteiktiem vaigu kauliem, kā jau visi vietējie. Svinīgi svārki, vilnas zeķes, daudz rotaslietu. Te “topā” arī D&G džemperī.

Šodien bārā pasūtījām pārtiku – vēl 50 tušonus (Čerkeskā domājām, ka ar 52 būs gana 3 nedēļām... Naivie!), desu, makaronus, kondīšus u.c. Pēc pilnas programmas! Kopā 5080 rubļi, bet nu gan mēs ēdīsim kārtīgi! Pati pasūtīšana arī tāda interesanta. Šķiet, ka var dabūt visu, ja tikai sarunā, kaut gan aiz letes izliktas vien pāris preces. Tāds te dzīvesveids. Nav slikti.

Vēl šodien piepildījām gāzes balonus un sapildījām benzīnu (tas lētāk nekā gāze) alus pudelēs. Benzīns maksāja 20 rubļi/litrs, viena neuzpildāmā gāzes balona uzpildīšana – 50 rubļu. Uzpildījām 2 balonus un paņēmām 5 litrus benzīnu, no kuriem daļu mūsu pārdevējs nopumpēja no nometnes priekšnieka mašīnas. Pārdevējs arī jautrs čalis. Gītas paziņa. Gīta te laikam visus pazīst.

Pēc vakariņām un pārtikas sašķirošanas gājām uz pirti. Labs pasākums. Līdzpaņemtas alus pudeles tukšojās vismaz tikpat ātri, cik Lienīte skrēja atpakaļ pirtī pēc iemešanās blakus pirtij tekošajā upē uztaisītajā baseiniņā. Visi jautri, priecīgi un labi gulēja naktī :).

31.07.

Piegājiens uz telšu vietu pie Dolomītiem. Augusta dzimšanas diena. Vīrieša vārds augustā šodien tāds dikti priecīgs izskatījās, kā jau dzimēnē pieklājas.

01.08.

Pamodos plkst. 4:10, atskatot modinātājam. Vispār izskatās, ka no mūsu un Gītas grupas esmu vienīgā, kas liek modinātāju un pirmā ceļas, uzreiz pēc tam pamodinot Paulu. Pilnībā piekrītu viņam, ka ir patīkami piecelties nedaudz agrāk. Tādi divi brokastu taisītāji esam te pagadījušies, bet domāju, citiem tas tīri neko patīk.

Kā jau vienmēr, tiklīdz sāku kustēties, arī Alvis bija uzreiz augšā un ar ikrīta saukli: ”Kāda tad tev pašai tā doma?”, pamodināja, iespējams, ne tikai mūsu telts iemītniekus.

Izlidām no telts. Tumsa un zvaigznes. Daudz, daudz zvaigžņu. Tumsu ik pa brīdim pārtrauca zibens uzliesmojumi aiz kalniem ielejas otrā pusē. Skats iespaidīgs. Alvis piņķerējās ap prīmsu kādu labu laiku. Benzīnnieks. Pirmoreizi izmantojām. Līdz tam izmantojām gāzi. Čakars liels un lēni silda, kaut gan it kā benzīnam, cik atceros, siltumspēja lielāka. Vispirms uzvārijām tēju, tad putru. Putra bija gatava ap plkst. 5:30, kaut gan tad it kā jau bija jāiziet. Gītas grupa pilnā ekipējumā uzsāka kustību, kad mēs vēl cilājām karotes. Izgājām nedaudz vēlāk.

Kad pirms plkst. 7:00 sāk pārāk ātri cilāt kājas slīpā leņķī ~3000 m v.j.l., aizelsties nav lielā māka. Atelpoties gan. Man tas izdevās tikai pēc ~20 min, kad biju apmainījusi somu no savas muguras pret virvi no Alvja. Pirmo reizi šeit man tā gadījās. Pati vainīga, nav ko skriet no rīta.

Šorīt mūs mēģināja vadīt Dainis. Kā vienmēr nedaudz smieklīgi no rīta izskatījās Lienīte – mati izpūruši, pati aizmiegojusies, bet lielā pūķene mugurā un klemberē uz priekšu. Bet smieklīgi labā nozīmē. Es jau droši vien tāda pati. Vispār Lienīte mums te tāds pozitīvisma gariņš.

Gājām sasaitēs: Inga, Liene, Alvis; Gača, Ieva, Alda, Edgars, Dainis, es. Pēc 20 min. pastaigas pa akmeņiem ieraudzījām, ka Gīta ar savējiem soļo it kā uz leju. Pagriežot skatu pa kreisi ieraudzījām it kā augstāko punktu. Tajā virsotnē tūriņš arī bija. Pastaigājām vēl pāris minūtes pa akmeņiem, tad Anda un Pauls, sasaitē ejot pāri sniega pleķim, paslīdējuši, Andai sanāca ieslīdēt akmeņos – nobrāzumi, zilumi. Lēnā garā tikām līdz teltīm, sakrāmējāmies, protams, paēdām (šitā rīšana būs vienreiz jāizbeidz! :)) un laidām lejā. Es centos saudzēt ceļus, taku pieveicot vieglā riksītī. Lejā tiku tieši laikā, lai paspētu palīst zem jumta, kad sākās gāziens.

Štvakara zvaigzne viennozīmīgi bija Alda, kura pamanījās visai pamatīgi salauzt roku, nometnes teritorijā šķērsojot smieklīgi mazu koka laipiņu. Izskatījās sāpīgi. Roku turpat nometnes

medpunktā ieģipsēja vietējais ārsts (kurš izrādījās arī kara ārsts) ar ģipsi. Aldai diezgan pamatīgi noveicās. Vispār Aldai kā jau ārstam, šeit lietotā medicīna likās visai interesanta, bet, ja jau viņi te tādu lietu prot, tātad ar to pilnīgi pietiek. Iespējams, te medicīnu tiešām arī lieto ārstēšanai, nevis biznesa taisīšanai. Alda laikam gan vairāk pārdzīvo, ka Elbruss šogad ies secen, nevis par pašu roku. Bet kalns jau nekur nepazudīs.

Pēc pāris stundām nometnē ieradās arī pilnīgi izmirkušie Pauls un Kārlis, kuri, cerot uz labāku laiku, bija izgājuši vēlāk.

02.08.

Atpūtas diena. Lienītei laimes jeb divu aliņu diena "Baltikā".

03.08.

Virsotnes Uzunkola (3650 m) iekarošanas diena.

Izgājām pirms pieciem. Piegājiens izvērtās interesants. Tik daudz rododendrus nekad nebiju samīdījusi. Arī akmeņu lauks pamatīgs (mums ar Ingu par prieku, Lienītei par dziļu nelaimi).

Kāpjot Uzunkolā kaut kas atvērās vai aizvērās, kas to lai zin, bet tas bija brīdis, kad arī es, kā saka, saslimu ar visu šito kāpšanas pasākumu. Nezinu, vai tie bija skati apkārt, vai klusums, vai pati kāpšana, bet kaut kas pievilka.

Gandrīz jau likās, ka iztiksim bez kurioziem, bet tomēr nekā. Jānis no otras grupas noklīda atpakaļceļā. Aizfotogrāfējās (mākslinieks) vai kā un lielajos akmeņos aizgāja nedaudz šķībi. Pasēdējām košā hičinus ēdot un airānu dzerot, gaidījām, tad ieraudzījām Jāni nākam lejā. Ar Paulu un Vitāliju pagājām vēl tomēr pretī.

04.08.

Virsotnes Krugazor Mirdi (3476 m) pieveikšana.

Pēc šī rīta slavens kļuva mans teiciens: "Cilvēki, ceļamies!". Bet nu nebija jau īpaši smuki, ka norunātajos plkst. 4:30 iziet bija gatavi tikai 3 cilvēki, 2 no tiem Ķimene un Indra.

Jā, šodien ar mums atkal Ķimene. Vakar vēlu vakarā sporta komandas atgriezās. Virsotnē neuzkāpa, bet dabūjuši pamatīgu festivālu izbaudīt. Šveicis uzņēmis savu daļu zibens spēriena pa virvi. Pārējiem arī nedaudz tika. Esot sēdējuši teltī un gaidījuši normālu, laiku, lai var lejā nonākt. Tā nu vakar arī nonāca. Prieks, ka ar Šveici viss kārtībā – jautrs un dzīvespriecīgs kā jau vienmēr. Šogad šāda tipa piedzīvojumu netrūkst.

Turpinot par šorītu. Izgājām. Gājām. Otro reizi to pašu piegājienu veikt bija daudz vieglāk – nebija uz muguras teltis, katli, tušoni, melones utt. Tad vēl gājām, tad vēl nedaudz, līdz īsi pirms vieniem bijām virsotnē. Alvis ar Daini pa ceļam paspēja iesnausties. Kā teiktu Gača, vīriem jāatpūšas.

Atpakaļceļš mums iznāca par pāris stundām ilgāks nekā Gitiešiem. Aizgājām pa nepareizo kori. Neesam ne pirmie, ne pēdējie, kas to izdarījuši. Aiziet nepareizi bija brīnumaini viegli. Tikšana atpakaļ gan bija grūtāka, bet galu galā lejā bijām. Lienīte pa ceļam supermenu patēlot arī dabūja.

Izklausījās, ka arī Aldai nometnē bijusi veiksmīga diena. Izskatījās viņai jau krietni labāk, lai gan roka sāpot.

05.08.

Gastronomisko izvirtību un pirts diena. Tā kā rīt daļa no mums dosies uz Elbrusa pusi, šodien sagatavojām ēdienreizu plānu un sakrāmējām pārtiku. Savukārt mūsu nebraucēji - Ieva, Gača, Inga un Alda - izstaigājās pa ieleju...

Apvienojot mūsu un Gitiešu (uz Elbrusu no instruktoriem ies tikai Ķimene un Vilnis, tāpēc apvienojāmies ar Gitiešiem) atlikušos krājumus, izrādījās, ka jāpiepērk vien pāris sīkumi. Ar Rinalda svariņiem sasvērām katram ~5,3 kg, ko ņemt līdzi, bet pāri palika diezgan daudz cukura, auzu pārslu un vēl šis tas. Ķimene ar Indru to tik vajadzēja redzēt. Sākās izvirtības un noēšanās

visas dienas garumā. Beigās tapa arī kaut kas tortei līdzīgs, ko ņemām līdzī vakarā uz pirti. Tās tortes sadalīšanai gabaliņos stipri vien pietrūka leduscirtņa. Alvim gadījās gabaliņš uz visu vakaru.

06.08.

Šķiršanās un dalīšanās diena.

No rīta visi ēdām brokastis, pirms tam elbrusnieki vēl pēdējās mantas krāmēja. Bija plānots izbraukt plkst. 9:00, sanāca ~50 min. vēlāk, jo mūsu vāģis tika pieregulēts. Stāvēja visi malā un pļāpāja. Likās, ka lielākajai daļai labs garstāvoklis. Mēs ar Raimonu barojām atkarību ar sēmenēm. Edgars, kā jau brīžos, kad kaut kas notiek, izskatījās pēc ļoti svarīgas personas. Kad mūsu limuzīns sakustējās, sakrāvām atvērtajā kravas kastē somu čupu, atvadījāmies un tauta sāka ieņemt vietas kaudzei apkārt. Ķimene sēdēja uz rezerves riteņa starp kravas kasti un vadītāja būdu. No malas mūsu transportlīdzeklis droši vien izskatījās gana atraktīvi. Šoferīša kabīnē bija vēl viena vieta, kurā sēdēja Vilnis, un kaut kā nebūt viņam pāri - uz motora pārsega, Viļņa sāna, pus atzveltnes un priekšējā paneļa biju iekārtojušies es.

Brauciens tīri neko. Šoferītis pīpināja katram pa ceļam satiktajam, mūsējie savukārt tos pavadīja ar mājieniem. Kratījāmies pa akmeņainiem smilšu ceļiem, šur tur varēja redzēt pamestas māju vietas, no kurām nu pāri palikušas vien akmeņu čupas. Pa ceļam apstājāmies arī pie vietas upē, kur starp stāvajiem krastiem milzīgs klintsblūģis iestrēdzis. Braucot sanāca arī ar Vilni papļāpāt. Te nu jāsaka, ka Kalnu skolas instruktoru kolektīvs vispār no neticami sakarīgiem cilvēkiem sastāv. Žēl, ka Ilona un Vizma nebrauca šogad.

Agrā pēcpusdienā, izbraucot cauri mazam ciemiņam, nonācām pie robežas kontroles posteņa, kura sastāvēja no divām slīpām no akmeņiem saliktām līnijām pļāvā, kas norādīja, ka mums tur jābrauc iekšā un jāapstājas. Mūsu pases pieprasīja robežsargs militārā ietērpā un ar milzīgu šauteni rokās, kurš neizskatījās necik daudz jaunāks par mani. Tur arī mūsu pārvietošanās uz riteņiem beidzās. Kad Ķimene un Vilnis bija ar robežsargu izrunājušies, atrādījuši papīrus, un mēs visi pa vienam bijām izsaukti pēc pasēm, sākām kustēt Elbrusa virzienā.

Saule svilināja un somas smagas, bet kaut kā uz priekšu tikām un pēc ~ stundas taisījām pusdienu pārtraukumu. Mūsu pirmās pusdienas Kabardijas-Balkārijas autonomajā apgabalā.

07.08.

Šorīt piecēlos plkst. 5:52 (modinātājs bija uzlikts uz 5:53, jau kuru rītu pamodos minūti agrāk). Ar Paulu uztaisījām brokastis, paēdām, sakrāmējāmies un izgājām kā nu kurš no plkst. 8:35-8:45. Vienīgi Vilnis uzsāka kustību pēc plāna – 8:30. Gājiens bija tīri neko. Paveicās ar laiku – paspīdēja pirmās 20-30 min, tad tā kā nomācās. Es 6 reizes apstājos, lai regulētu somu. Beigās nospriedu, ka labāk, ja tirpst rokas, nevis mugura. Laikam tomēr esmu par sīku somas vidukļa jostai.

Ap 10:15 bijām uz pārejas, kur bija zona – visi cītīgi zvanījās. Pasēdējām, iedzērām tēju un gājām tīri vieglā un ātrā “maucienā” pāri ledus laukam. Bija atklāts ledājs, tā kā sasaites neizmantojām un tīri ātri tikām uz priekšu.

Tagad sēzam “МЧС пļавиņā” – sīku vulkānisku akmeņu lauks, kur lielākie sakrauti mākslīgās virtuvēs un telšu aizsargvaļņos. Redzami arī no akmeņiem izlikti uzraksti, ko atstājuši iepriekšējie apmeklētāji. Viņi aiz sevis atstājuši arī diezgan lielu šmuci.

Esam tikko paēduši pusdienas – pupiņu zupu ar rīsiem (te visi ēdienu sajaukumi ir normāli), speķmaizes ar sīpoliem (Paulam par prieku ar neceptiem un nevārītiem), un tūlīt taisīsim vakariņas – rīsus ar zivju tušoniem. Mēs ēdam tiešām labi. To gan, spriežot pēc šodienas Viļņa izsaukuma: ”Kāda vēl zupa?!?!?”, kad viņa meitenes centās iestāstīt, ka viņi uz pārejas esot ēduši zupu, nevarētu teikt par otru grupu. Nu nekas, mēs vienmēr esam gatavi Vilni paēdināt.

08.08.

Rīts kā rīts, vienīgi Paulam ne visai izdevies – galvassāpes, slikta pašsajūta. Bet pamazām atkopās un bija gatavs kopā ar visiem pieveikt ceļu līdz telšu vietai uz Elbrusa platās muguras, ~4200 m augstumā.

Jo tuvāk šīs dienas galamērķim, jo vairāk par cilvēka klātbūtni liecinoši priekšmeti: būdiņas, pacēlāji, barčiks, elektrības stabi, sniega šķūrētāji utt. Beidzot arī sapratu, ko Pēteris bija domājis, sakot, ka Elbrusā jākāpj kā pa lielceļu.

Nonākuši galamērķī, uzslējam teltis, iekārtojam virtuvi, apraudzījam Šveica izslavētās tualetes. Viss bija kaut kas jauns un neredzēts.

09.08.

Sēžam teltī virs 4200 m v.j.l. un graužam sēmenes! :D (Paldies Raimondam!) Sapņojam, kā pieēdīsimies augļus Naļčikā. Ārā “ģorga”.

Šodien izgājām aklimatizācijas gājienā līdz 4400 m plānoto 4800-4900 m vietā, jo sākās tīri pamatīgs putenis. Žēl, bet izskatās, ka Elbruss būs nākamgad. Jau apēdām kondensēto pienu, kas bija pirms lielā gājiena paredzēts. Virsotnes snikeru gan vēl glabāju, ja nu tomēr palaimējas.

10.08.

Divos no rīta atskanēja Ķimenieka: “Jānogaida”. Pēc šīs frāzes beidzot atslābu, ieskaidroju sev, ka neuzkāpšana nebūs traģēdija un pirmo reizi naktī normāli iemigu. Gulēšanu pēc 15 min pārtrauca Viļņa balss: ”Jāceļas, iesim!”. Skaisti vārdi! Ļoti skaisti vārdi! To nu mums divreiz nevajadzēja teikt, gājām arī. (Ķimenieki izgāja pluss-mīnuss plkst. 3:30, Viļņa grupa kādas 20 min ātrāk).

Gājiens augšup – tumša, zvaigznes, kāju ritmiska cilāšana, aiz Indras muguras paslēpušās Elbrusa virsotnes, vējš, miers, daudz ciklopiņu. Tāda kā nerealitātes sajūta, bet ļoti patīkama, jo mēs taču GĀJĀM!

Diez ko tālu gan netikām. Turpat aiz Pastuhovu klintīm arī apstājāmies. Pamatīga “ģorga” bija uznākusi. Ejot, prātoju, ka varētu būt daži grādi zem nulles. Vēlāk Ķimene pateica, ka ar vēju esot bijis tuvu – 30°C. Nejutu aukstumu, ja nu vienīgi kāju pirksti nedaudz... Indra neveiksmīgi centās sazināties ar Ķimeni, kurš nāca aiz pēdējiem. Pēc pāris minūtēm pienāca Vilnis ar savējiem. Tika nolemts iet lejā. Arī pārējās grupas atgriezās atpakaļ.

Jā, neuzkāpām, bet gājiens bija labs. Pirmkārt, pats par sevi interesants un patīkams, otrkārt, pieredzei jau nu noteikti noderēs. Tagad vismaz ir kaut kāds priekšstats par “ģorgu”, kāpšanu kā tādu, Elbrusu un vairs neizbrīna bojā gājušo statistika šajā kalnā. Un piedevām uzzināju, ka manas iekšas bez problēmām pacieš skābekļa daudzumu nedaudz zem 5 km augstuma, tas priecē.

Atpakaļ pie teltīm bijām ap pusseptiņiem. Stāvējām, runājāmies, dalījāmies iespaidos. Nolēmām, pareizāk, nobalsojām, iet lejā šodien. Liekas, gandrīz visi ar lēmumu bija apmierināti. Nepiekrita Ģirts un Agnese. Šoreiz noteicošais bija vairākums. Lielākā daļa bija ļoti priecīgi, domājot par vakaru siltumā. Lienīte, kurai aukstums visu laiku “besīja ārā!” :) staroja, arī Vilni pirmo reizi redzēju tik laimīgu.

Pašlaik esam Naļčikā. Piestūmuši pilnus vēderus un nolikušies slīpi viesnīcas “Альпинист” istabiņā.

11.08.

Bija aizraujoša nakts - ap pieciem pamodos, jo vakardienas arbūzs lika sevi manīt. Pēc pāris minūtēm pie tualetes durvīm atskanēja klauvējiens – Indra: ”Piedod, es vairs nevaru gaidīt”. Labs ir, eju atpakaļ uz gultu, redzu Alvis jau ceļas un grasās uz tualeti iet. Saku: “Pagaidi, rinda.” Un tā esot bijis visu nakti.

Bet tas mūs neatturēja jau plkst.8:00 no rīta notiesāt vēl vienu arbūzu un plkst. 10:00, kad Ķimenieki bija augšā, ieturēt pamatīgas brokastis Naļčikas tirgū. Plovs, vēl visādi gaļas ēdieni, kaut kas milzīgiem buljona pīrādžiņiem līdzīgs... Brokastis.

Dienu pavadījām pilsētā. Šur tur pablandījāmies. Visvairāk man tomēr patika tirgus. Labprāt visādus Eifeļa un Londonas apskates braucienus iemainītu pret pāris stundām šajā tirgū. Te ir ko redzēt, ko izbaudīt.

12.08.

Rīts Naļčikā. Ap trijiem iesēdāties vilcienā.

13.08.

Diena vilcienā.

14.08.

Pirms pieciem no rīta iebraucām Maskavā. Veikalam “Extrime” veicies, Arbats, Hard Rock Cafe, Dom Knigi... Kaut kā tā apmēram :) Vakarā atkal vilcienā.

15.08.

Plkst.10:10 – sveika, Rīga, esam atpakaļ!

/Zane Stepka/